

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет аудіовізуального мистецтва

Кафедра кінотелережисури та сценарної майстерності

СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ

ПРОГРАМА

та навчально-методичні матеріали

для здобувачів 4 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за спеціальністю
021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»,
галузь знань 02 «Культура та мистецтво»

Освітньо-професійні програми

РЕЖИСУРА ТЕЛЕБАЧЕННЯ

ОПЕРАТОР ТЕЛЕБАЧЕННЯ

Харків, 2024

УДК 791(477)''20''
С 91

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 1 від 31 серпня 2024 р.)

Рецензенти:

Миславський В.Н., доктор мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри кінотелережисури та сценарної майстерності

Коновалов Д.О., кандидат філософських наук, завідувач кафедри фотомистецтва та операторської майстерності

Укладачі:

Черкасова Н.О., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри кінотелережисури та сценарної майстерності

Міхєрев О.П., викладач кафедри кінотелережисури та сценарної майстерності

С 91 **Сучасний український кінематограф** : програма та навчально-методичні матеріали для здобувачів 4 курсу першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», галузь знань 02 «Культура та мистецтво», ОПП «Режисура телебачення», «Оператор телебачення» / М-во культури та стратегічних комунікацій України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т аудіовізуал. мистецтва, Каф. кінотелережисури та сценарної майстерності ; уклад.: Черкасова Н.О., Міхєрев О.П. Харків : ХДАК, 2024. 14 с.

УДК 791(477)''20''(073)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ ТА ЇХ ТЕМАТИКА	8
САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	12
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ РЕФЕРАТУ	13
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	15

ВСТУП

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Програма навчальної дисципліни (вибіркової) «Сучасний український кінематограф» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво».

Курс викладається у 8 семестрі на 4 році навчання і є вибірковою освітньою компонентою.

Обсяг дисципліни складає 3 кредити ЄКТС / 90 год., з яких 30 годин аудиторних, годин самостійної роботи – 60.

Мета курсу – виробити вміння комплексного аналізу художньо-виражальних, виробничих принципів побудови аудіовізуального твору в контексті часу.

Очікувані результати навчання:

- ґрунтовно знати історію, теорію, сучасні тенденції українського кінематографу;
- визначати жанрово-видову, стилістичну та тематичну специфіку знакових українських фільмів у контексті нинішніх реалій;
- застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії і практики аудіовізуального мистецтва та виробництва;
- володіти методами та організаційними дослідницькими та інноваційними процедурами у професійній діяльності;
- досліджувати художньо-виражальні принципи становлення тексту твору в контексті часу;
- усвідомлювати зв'язки між розвитком технологій та можливостями аудіовізуальних мистецтв.

Форми навчальної роботи: лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів, консультації. Лекційні заняття мають інтерактивний пізнавально-прикладний характер. Практичні заняття орієнтовані на аналіз проблем розвитку сучасної вітчизняної кіноіндустрії.

Передбачені методи навчання. Основними методами навчання виступають як традиційні методи викладання, так і методи, які забезпечують інноваційну модель проблемного навчання. У процесі роботи над теоретичним та практичним матеріалом курсу під час аудиторних занять застосовуються:

- пояснювально-ілюстративний метод – викладач пояснює основи теорії та практики режисерського фаху під час перегляду та аналізу фрагментів аудіовізуальних творів;
- репродуктивний метод – відтворення студентом того, що пояснив та показав педагог (сприяє формуванню знань, навичок і вмінь, формує основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення));
- метод проблемного викладу – педагог не тільки формулює теоретичну або практичну проблему, а й пропонує спосіб її подолання за допомогою порівняння різних підходів і точок зору;

- частково-пошуковий – активний пошук рішення практичних та теоретичних задач (наприклад – визначення певного періоду) на основі загальноприйнятих методичних принципів;
- словесний метод – слово (розповідь, бесіда, дискусія);
- практичні методи: студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні завдання;
- наочні методи: джерелом знань є наочні приклади (ілюстрація).

Форми контролю

Вид контролю	Методи контролю
Поточний	моніторинг знань
Самостійна робота	перевірка самостійної роботи здобувачів
Підсумковий контроль	залік

Поточний контроль. Перевірка та поточне оцінювання знань студентів денної форми навчання проводиться протягом семестру. Кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента.

Оцінка поточного контролю складається із оцінок, які здобувач отримує за кожен модуль. Наприкінці семестру оцінки складаються і отримана сума поділяється на кількість тем. Отримана середня кількість балів стає підсумковою оцінкою за тему / розділ.

Підсумковий контроль.

Підсумкове оцінювання відбувається за наступними критеріями:

- якість виконання завдань самостійної роботи студентів;
- широта ознайомлення з рекомендованою літературою;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу з кожної теми дисципліни;
- рівень засвоєння питань (проблем), що вивчаються.

Під час **заліку** здобувач має право і можливість покращити результати відповідей за темами дисципліни.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1

УКРАЇНСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Тема 1

Розпад кіноіндустрії в 1990-х роках

Розпад основних складових кінопроцесу: передумови і наслідки. Кіновиробництво і кінопрокат в умовах трансформації. Українське кіно 90-х. Режисери: Григорій Кохан, Олександр Муратов, Дмитро Томашпольський, Юрій Ілленко. Жанрова і тематична новизна. Основні творчі тенденції.

Тема 2. Взаємовідносини кінематографу і телебачення в нових умовах.

Поява недержавних телемовників, конкуренція за глядача, наслідки для кінематографу. Новий герой на великому і малому екрані. Зародження українського телесеріалу. «Роксолана» (1996-2003) Бориса Небієрідзе.

Тема 3

Відновлення українського кінематографу в 2000-х роках

Історична тематика – найбільш відомі фільми та режисери: Олесь Янчук – «Нескорений» (2000), «Залізна сотня» (2004), «Молитва за гетьмана Мазепу» (2001) Юрія Ілленка та серіал «Чорна рада» (2000) Миколи Засєєва-Руденка. Події Помаранчевої революції у художніх і документальних фільмах («помаранчева хвиля»): Олександр Кірієнко – «Помаранчеве небо» (2006), Іван Кравчишин – «Прорвемось!» (2006), Алан Бадоев – «Оранджлав» (2006). Історичні драми «Мамай» Олега Саніна (2003), «Богдан-Зіновій Хмельницький» (2008) Миколи Машенка та «Владика Андрей» (2008) Олега Янчука. Український прорив анімаційного кіно. Касові вітчизняні фільми: перший український трилер «Штольня» (2006) Любомира Левицького, «ТойХтоПройшовКрізьВогонь» (2012) Михайла Ілленка, «Синевір» (2013) братів Альошечкінів, «Вій» (2014) Олега Степченка.

Тема 4

Український кінематограф після Революції Гідності 2013-2014 років

Розквіт документального кінематографу, нові об'єднання кіномитців («Вавилон'13»). Фільми про російсько-українську війну: «Кіборги» (2017) Ахтема Сейтаблаєва, «Позивний Бандерас» (2018) Зази Буадзе, «Наші котики» (2020) Володимира Тихого, «Черкаси» (2019) Тимура Ященка. Фільми про репресії, трагічну історію кримських татар «Хайтарма» (2013), «Чужа молитва» (2017) Ахтема Сейтаблаєва, «Додому» (2019) Нарімана Алієва. Формування кіноаудиторії. Дебюти нової генерації.

РОЗДІЛ 2.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО КІНЕМАТОГРАФУ

Тема 5

Державна політика України в галузі кінематографії

Українські державні та недержавні кіноінституції. Кіностудії України: сучасний стан. підйом українського кіновиробництва, розвиток сучасних технологій. Кінотеатри і кінопрокат. Вдосконалення механізмів фінансування і підтримки. Сучасна практика презентації аудіовізуального проєкту на різних стадіях його створення для просування або фінансування. Фестивальна палітра: «Молодість», Одеський міжнародний кінофестиваль, Docudays UA, Wiz-Art, «Відкрита ніч», «86».

Тема 6

Досягнення українського кінематографу на міжнародних кінофестивалях

Дослідницький, освітній та розважальний рівень презентації мистецтва широкій аудиторії на міжнародних кінофестивалях. Досягнення українського кінематографу на міжнародних кінофестивалях. Успішні вітчизняні фільми на світовому екрані.

Тема 7

Інтеграція українського кінематографу у світовий культурний контекст

Ефективні механізми розвитку вітчизняної кіноіндустрії у міжнародних проєктах. Перспективи розширення участі українського кінематографу в проєктах копродукції. Переваги спільного кіновиробництва. Головні інструменти культурної політики Ради Європи – Європейська конвенція про спільне кінематографічне виробництво, Європейська конвенція про транскордонне телебачення і Європейський фонд підтримки спільного кіновиробництва і прокату кінематографічних та аудіовізуальних робіт («Єврїмаж»). Участь у культурній дипломатії. Популяризація українського архівного кіно (Національний центр Олександра Довженка), експорт культурного продукту за межі України.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Сучасні практичні заняття – це форма навчального заняття, при якій науково-педагогічний працівник організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни шляхом виконання спеціально сформульованих завдань та сприяє формуванню вмінь і навичок їх практичного застосування шляхом виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Практичні заняття мають важливе виховне та практичне значення і орієнтовані на вирішення наступних завдань: поглиблення, закріплення і конкретизацію знань, отриманих на лекціях, семінарах та в процесі самостійної роботи; розвитку умінь спостерігати та пояснювати явища, що вивчаються; формування практичних умінь і навичок, необхідних в професійній діяльності; розвитку самостійності (у структурі практичного заняття домінує самостійна робота студентів) тощо.

Програмою передбачено проведення практичних занять за центральними темами курсу, а саме:

1. Український кінематограф доби Незалежності.
2. Видатні актори українського кінематографу.
3. Режисери і фільми сучасного українського кінематографу.
4. Державна політика України в галузі кінематографії.
5. Ефективні механізми розвитку вітчизняної кіноіндустрії.

Практичне заняття 1 Український кінематограф доби Незалежності

Питання для обговорення:

1. Кіновиробництво і кінопрокат в умовах трансформації
2. Відновлення українського ігрового кінематографу в 2000-х роках;
3. Поява касових вітчизняних фільмів: жанрова структура, тематика, персоналії.
4. Український прорив анімаційного кінематографу в 2000-х роках.
5. Розквіт документального кінематографу після Революції Гідності

Рекомендовані джерела інформації:

1. Брюховецька Л. І. Приховані фільми. Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
2. Зубавіна І. Б. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. Київ : Інститут проблем суч. мис-ва, 2007. 296 с.
3. Ілляшенко В. Історія українського кіномистецтва. Київ: ВІК, 2004. 412.
4. Нариси з історії кіномистецтва України / редкол.: В.Сидоренко (голова) та ін. Київ : Інтертехнологія, 2006. 864 с.
5. Семашко О. М. Соціологія мистецтва: навч. посіб. Львів : Магнолія плюс, 2003. 244 с.

Практичне заняття 2

Видатні актори українського кінематографу

Питання для обговорення:

1. Найкращі українські актори кіно часів Незалежності.
2. Українські актори телесеріалів.
3. Молоді українські актори, які вже стали улюбленцями глядачів.
4. Українські актори, визнані Голлівудом.
5. Актори дубляжу.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Брюховецька Л. І. Приховані фільми. Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
2. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості: тексти лекцій. Київ, Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. 108 с.
3. Зубавіна І. Б. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. Київ : Інститут проблем суч. мис-ва, 2007. 296 с.
4. Погребняк Г.П. Кіно, телебачення та радіо в сценічному мистецтві : підручник. Київ, НАКККіМ, 2017. 392 с.
5. Фощан Т.В., Литвин А.В. Історичні аспекти розвитку дубльованого перекладу у світі та становлення українського дубляжу. *Обрії друкарства*. 2023. №2(14). С.116-126. <http://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/>

Практичне заняття 3

Режисери і фільми сучасного українського кінематографу

Питання для обговорення:

1. Відомі режисери сучасної України.
2. Українські режисери, які підкорили світовий кінематограф.
3. Нове українське кіно.
4. Досягнення українського кіно на міжнародних кінофестивалях.
5. Розвиток українського кіно під час російсько-української війни.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Брюховецька Л. І. Енергія відродження. Українське кіно 2014-2020. Випуск 13. Київ : редакція журналу «Кіно-Театр», 2022. 248 с.
2. Веснянка О. Чи є у вас такий самий, як Олег Сенцов? // Deutsche Welle. URL: <http://www.dw.com/uk/німецька-кінопродюсерка-чи-є-у-вас-такий-самий-як-олег-сенцов/a-17804211>.
3. Годованець О. Український Галівуд // Главред. URL: <http://glavred.info/archive/2008/04/29/132002-8.html>
4. Ілленко П. Українська кіноіндустрія активно розвиває копродукцію // Gazeta.ua. URL: http://gazeta.ua/articles/culture/_ukrayinska-kinoindustriya-aktivno-rozvivaye-koprodukciju-illyenko/582304

5. Державне агентство України з питань кіно – URL: <https://usfa.gov.ua/>

Практичне заняття 4 **Державна політика України в галузі кінематографії**

Питання для обговорення:

1. Регулювання державної політики України з питань кіно.
2. Українські державні та недержавні кіно інституції.
3. Кіностудії України: сучасний стан, підйом українського кіновиробництва, розвиток сучасних технологій.
4. Розвиток незалежних кіностудій, фірм-дистриб'юторів, мережі кінотеатрів.
5. Сучасна практика презентації аудіовізуального проєкту на різних стадіях його створення для просування або фінансування.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Підтримка національного кінематографа: європейський досвід. Аналітична записка // Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1432/>
2. Роднянський О. Виходить продюсер. Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2016. 408 с.
3. ДетекторМедіа – URL: <https://detector.media>
4. Національна спілка кінематографістів України – URL: <https://www.ukrkino.com.ua/home/>
5. Український культурний фонд - URL: <https://ucf.in.ua/>

Практичне заняття 5 **Ефективні механізми розвитку вітчизняної кіноіндустрії**

Питання для обговорення:

1. Роль українських кінофестивалів у просуванні національного контенту.
2. Роль продюсера в сучасному кінопроцесі.
3. Перспективи розширення участі українського кінематографу в проєктах копродукції.
4. Переваги спільного кіновиробництва.
5. Головні інструменти культурної політики Ради Європи.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Брюховецька Л. І. Приховані фільми. Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
2. Підтримка національного кінематографа: європейський досвід. Аналітична записка // Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1432/>
3. Роднянський О. Виходить продюсер. Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2016. 408 с.
4. Роздобудько І., Санін О. Кіно на папері. Київ : Нора-Друк, 2016. 288 с.
5. Державне агентство України з питань кіно – URL: <https://usfa.gov.ua/>
6. ДетекторМедіа – URL: <https://detector.media>

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Для оволодіння матеріалом курсу окрім аудиторної роботи значна увага приділяється самостійній роботі, яка є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення конкретної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Під час самостійної роботи передбачається:

- ознайомлення та конспектування навчальної літератури;
- перегляд фільмів різних жанрово-видових форм;
- робота з ілюстративним та відеоматеріалом;
- інші форми роботи (у тому числі й творчі).

ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Опрацювання рекомендованої літератури за темами.
2. Перегляд знакових фільмів за темами.
3. Пошуки нових художніх змістів, художньої образності українського кінематографу у 1990-х роках.
4. Розквіт українського ігрового кінематографу у 2000-х роках.
5. Розквіт неігрового кінематографу після Революції Гідності.
6. Державна політика України в галузі кінематографії.
7. Досягнення українського кінематографу на міжнародних кінофестивалях.
8. Інтеграція українського кінематографу у світовий культурний контекст.
9. Нове українське кіно: персоналії, фільми, тенденції.
10. Розвиток українського кінематографу під час російсько-української війни.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ РЕФЕРАТУ (в умовах дистанційного навчання)

РЕФЕРАТ є однією з можливих форм модульного (поточного) контролю знань під час дистанційного навчання. Студенту надається право обрати тему реферату зі списку тематики самостійної роботи (дивись попередній розділ). Реферати, як правило, готуються студентами упродовж семестру і, за умов дистанційного навчання, можуть бути (за згодою з викладачем) варіантом проміжного контролю знань з конкретної теми.

Структура реферату. Приблизний обсяг структурних частин контрольної роботи: титульний аркуш – 1 ар., зміст – 1 ар., вступ – 1 – 2 ар., текст основної частини за планом 5 – 7 ар., висновки (1 ар.), список використаних джерел (1 ар.).

Текст реферату. Реферат передбачає вільний вибір стилю тексту (науковий реферат, аналітичний огляд, доповідь, есе, стаття), що дозволяє студенту бути вільними у принципі побудови роботи, виборі ключових концепцій.

Починати роботу слід із визначенням змістовних особливостей теми. На даному етапі роботи бажаним є попереднє ознайомлення з обраною літературою та навчальними виданнями задля визначення основного кола проблем, після чого розробляється структура роботи, яка нотується у вигляді розгорнутого плану основної частини.

План має містити пункти, які семантично відтворюють зміст визначених студентом проблем, які в свою чергу можуть передбачати підпункти. Крім того, в плані мають бути відображеними усі інші структурні частини контрольної роботи, а саме – вступ, висновки, список використаних джерел та, за необхідності, додатки. Розроблений студентом план є змістом роботи, який розташовується одразу після титульного аркуша.

Роботу над текстом основної частини слід розпочати з ознайомлення та вивчення масиву джерел, які виступають інформативною основою реферату. При написанні реферату дозволяється використання інформації з навчальних чи профільних сайтів Інтернету, які обов'язково слід внести до списку використаних джерел, вписавши їх до загального алфавітного ряду (кожен з них повинен бути описаний за назвою ресурсу або документу).

Текст реферату обов'язково має містити посилання на відповідну літературу. Відсутність посилань в тексті сприймається при перевірці як відвертий плагіат, що тягне за собою відповідні наслідки (див. наведені нижче критерії оцінювання). Наведення в тексті власної точки погляду на означену проблему має бути достатньо аргументованим.

Висновки, як обов'язкова частина реферату, повинні відбивати основні положення. Працюючи над ними слід пам'ятати, що це – чи не сама вагома частина роботи. Скупість висновків також доводить низький рівень опанування матеріалом, не достатнім зануренням в обрану тему.

Оформлення реферату має бути виконаним на належному рівні за встановленим зразком. Загальний обсяг реферату становить 8-10 аркушів (формат А 4; шрифт – Time New Roman; кегль – 12; параметри оформлення сторінки: верхній та нижній береги – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 10 мм, інтервал між рядками – 1). Номери сторінок розташовуються у верхньому куті праворуч.

Рекомендована література

Обов'язкова

1. Брюховецька Л. І. Енергія відродження. Українське кіно 2014-2020. Випуск 13. Київ : редакція журналу «Кіно-Театр», 2022. 248 с.
2. Брюховецька Л. І. Приховані фільми. Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
3. Годованець О. Український Галівуд // Главред. URL: <http://glavred.info/archive/2008/04/29/132002-8.html>
4. Госейко Л. Історія українського кінематографа 1896-1995. Київ : KINO-KOLO, 2005. 464 с.
5. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості: тексти лекцій [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В.]. Київ, Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. 108 с.
6. Зубавіна І. Б. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. Київ : Інститут проблем суч. мис-ва, 2007. 296 с.
7. Ілляшенко В. Історія українського кіномистецтва. Київ : ВІК, 2004. 412
8. Кракауер З. Від Калігарі до Гітлера – психологічна історія німецького кіна. Київ : Грані-Т, 2009. 384 с.
9. Миславський В. Н. Альфред Федецький – поет фотографії. Харків : Фактор, 2010. 216 с.
10. Нариси з історії кіномистецтва України / редкол.: В.Сидоренко (голова) та ін. Київ : Інтертехнологія, 2006. 864 с.
11. Олександр Довженко: Маловідомі сторінки / упоряд. В.Н.Миславський. Харків : Дім Реклами, 2015. 260 с.
12. Підтримка національного кінематографа: європейський досвід. Аналітична записка // Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1432/>
13. Погребняк Г.П. Кіно, телебачення та радіо в сценічному мистецтві : підручник. Київ, НАКККіМ, 2017. 392 с.
14. Проект Закону про застосування англійської мови в Україні від 28.06.2023. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42201>
15. Роднянський О. Виходить продюсер. Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2016. 408 с.
16. Роздобудько І., Санін О. Кіно на папері. Київ : Нора-Друк, 2016. 288 с.
17. Українське кіно від 1960-х до сьогодні. Проблема виживання: зб. наук.

статей / упоряд. Л.Брюховецька. Київ : Задруга, 2010. 252 с.

18. Фощан Т.В., Литвин А.В. Історичні аспекти розвитку дубльованого перекладу у світі та становлення українського дубляжу. *Обрії друкарства*. 2023. №2(14). С.116-126. <http://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/>

19. Bordwell D., Staiger J., Thompson K. *The Classical Hollywood Cinema: Film Style and Mode of Production to 1960*. New York, 1985. 652 p.

20. Robert C. Allen, Gomery Douglas. *Film History: Theory and Practice*. New York, San Francisco, 1985. 276 p.

Додаткова

21. Безгін І. Д. Мистецтво і ринок. Київ : ВВП «Компас», 2005. 544 с.

22. Веснянка О. Чи є у вас такий самий, як Олег Сенцов? // Deutsche Welle. URL: <http://www.dw.com/uk/німецька-кінопродюсерка-чи-є-у-вас-такий-самий-як-олег-сенцов/a-17804211>

23. Дацюк Г. Сповідь емігранта // Україна молода. URL: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/2277/164/81095/>

24. Ілленко П. Українська кіноіндустрія активно розвиває копродукцію // Gazeta.ua. URL: http://gazeta.ua/articles/culture/_ukrayinska-kinoindustriya-aktivno-rozvivaye-koprodukciju-illyenko/582304

25. Міждисциплінарне пізнання закономірностей сучасного екранного дискурсу: зб. наук. пр. / Безручко О. В. та ін; відп. ред. Г. П. Чміль, І. В. Зубавіна. Київ, 2014. 239с.

26. Семашко О. М. Соціологія мистецтва: навч. посіб. Львів : Магнолія плюс, 2003. 244 с.

27. Сидоренко В. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань : Розвиток візуального мистецтва України ХХ–ХХІ століть / Ін-т проблем сучасного мист-ва ; Акад. мистецтв України. Київ : ВХ [студіо], 2008. 187 с.

Інформаційні ресурси

28. Державне агентство України з питань кіно – URL: <https://usfa.gov.ua/>

29. ДетекторМедіа – URL: <https://detector.media>

30. Інтернет-журнал про авторське кіно «Cineticle» – URL: <http://cineticle.com/>

31. Креативна Європа – <https://www.culturepartnership.eu/>

32. Національна спілка кінематографістів України – URL: <http://www.ukrkino.com.ua/home/>

33. Національний інститут стратегічних досліджень – URL: <https://niss.gov.ua>

34. European Audiovisual Observatory – URL: <https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/>

35. The Hollywood Reporter – URL: <https://www.hollywoodreporter.com/>
Variety – URL: <https://variety.com/>

Навчально-методичне видання

СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ

ПРОГРАМА

та навчально-методичні матеріали
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за спеціальністю
021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»,
галузь знань 02 «Культура та мистецтво»

Освітньо-професійна програма

РЕЖИСУРА ТЕЛЕБАЧЕННЯ

ОПЕРАТОР ТЕЛЕБАЧЕННЯ

Укладач:

Черкасова Н.О., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри кінотелережисури та сценарної майстерності

Міхерєв О.П., викладач кафедри кінотелережисури та сценарної майстерності

Комп'ютерний набір: Н. Черкасова

Верстка: Н.Черкасова

Підписано до друку 31.08. 2024 р. Формат 60x84/16
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф
Ум. друк. арк. ____ Тираж 100. Зам № ____

ХДАК, 61057, Харків -57, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК